

İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 17 nci maddesine bir fıkra ve mezkûr kanuna bir muvakkat madde ilâvesine dair kanun teklifi ile Ankara Mebusu Selim Soley'in, Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 7113 sayılı Kanunla muaddel 8 nci maddesine bir fıkra eklenmesine ve 17 nci maddesinin tadiline dair kanun teklifi ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatası (2/177,2/162)

İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 17 nci maddesi-ne bir fıkra ve mezkûr kanuna bir muvakkat madde ilâvesine dair kanun teklifi (2/177)

Yüksek Reisliğe

4273 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 17 nci maddesine bir fıkra ve bu ka-nuna bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun teklifimi ilişik olarak sunuyorum.

Gereğinin yapılmasına müsaadelerini saygılarımla rica ederim.

İçel Mebusu
Y. Karabulut

ESBABI MUCİBE

4273 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 17 nci maddesi mucibince bütün subay-ların terfileri 30 Ağustos Zafer Bayramı günü yapılmakta ve bu husus 30 senelik bir tatbikat ne-ticesi ordu için bir anane haline gelmiş bulunmaktadır.

Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 8 nci maddesi gereğince, askerî mahkemeler tara-ndan Askerî Ceza Kanununa göre mahkûm olan subayların ceza müddetleri; (Kısa hapis cezala-rı hariç) muhtelif olduğu halde; (Yedi gün, bir ay, ve saire gibi) aralarında hiçbir fark gözetil-meksizin hepsi de emsalinden bir sene sonra terfi etmek durumuna düşmektedirler. Aynı zamanda bütün subayların neşetleri itibariyle olduğu gibi diğer sebeplerle de nasıp tarihleri 30 Ağustos tarihine uymamakta ve 30 Ağustos tarihinde terfileri yapıldığı için her rütbeye mahsus bekleme müddetinden daha fazla beklemeye mecbur olmaktadırlar.

Yukarda zikrolunan sebeplerle nasıp tarihleri 30 Ağustos tarihine uymayan subayların, her rütbeye ait bekleme süresini bitirdikleri tarihten muteber olmak suretiyle terfilelerini sağlamak ay-nı zamanda 30 seneden beri yerleşmiş olan ve ordunun Zafer Bayramı bulunan 30 Ağustos anane-sine uymak maksadiyle ilişik kanun teklifi hazırlanmıştır.

Ankara Mebusu Selim Soley'in, Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 7113 sayılı Kanunla muaddel 8 nci maddesine bir fıkra eklenmesine ve mezkûr kanunun 17 nci maddesinin tadiline dair kanun teklifi (2/162)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

4273 sayılı Terfi Kanununun bazı maddelerini değiştiren teklifim gerekçesi ile birlikte eklice sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımla rica ederim.

16 Nisan 1958
Ankara Milletvekili
S. Soley

GEREKÇE

1. 4273 sayılı Terfi Kanununun 8 nci maddesi ile 5802 sayılı Astsubay Kanununun 14 ncü maddesi birbirinden ayrı hükümler getirmekte olup, netice subayların terfii aleyhinde hâsıl olmaktadır. Şöyle ki : Kıdemleri tanzim olunan subaylar bir sene sonra terfi ettirilmektedir. Ordunun iki esas rüknü arasındaki bu fark adaletsizdir. Kalkmalıdır. 8 nci maddeye eklenen fıkra bunu sağlayacak ve ordudaki iki hüküm yerine tek hüküm cari olacaktır.

2. 8 nci madde kıdem tenzili yüzünden terfileri bir sene sonraya bıraktırıyor. Bu madde ile vücutbulan (Kıdem tenzili müessesesi) mevcut kanunun 17 nci maddesi muvacehesinde bu geri kalma tabiidir. Halbuki kıdem tenzili ne Türk Ceza Kanununa, ne de Askerî Ceza Kanununa göre ceza değildir. Buna rağmen terfie engel olarak vâzın kanunun maksadı dışında bir ceza rolü oynamaktadır, kalkmalıdır.

3. 4273 sayılı Terfi Kanununun 17 nci maddesi mücerret ve muntazam terfii esas almış ve ordumuzun en şerefli bir günü terfi edecek subayların da şerefli bir günü olarak tesit etmelerini mümkün kılmak üzere (30 Ağustos) terfi tarihi olarak kabul edilmiştir.

Halbuki, bilhassa tabip, veteriner, eczacı ve hâkim yetiştiren yüksek okullarımızdan mezun olarak subay nasbolunanların terfileri 30 Ağustosa uymamaktadır. Zira, mezuniyet tarihleri ay rıdır. Bu yüzden mağdur olmakta olan bu sınıf subaylarının haklarının iadesi için 17 nci madde tadil edilmelidir.

4. Gerek kıdem tenzili, gerekse mektepten subay oluş tarihlerinin 30 Ağustosa uyması yüzünden vâkı gecikme ordu haleti ruhiyesinde menfi tesir yaratmakta ve bir mağdurlar zümresi hâsıl etmektedir. Bunun da önlenmesi için 8 nci ve 14 ncü maddelerin düzeltilmesi zaruridir.

5. Kanunun 30 Ağustos terfi günü olarak kabulü umumi olarak doğrudur. Fakat istisnaları dikkate almayı büyük bir kusurdur. Bunların ıslahı bugünün anlayışına daha uygun ve daha mülâyimdir. Nitekim, 5802 sayılı Kanun astsubayları bu yolda tatmin etmiş ve terfi bakımından mağdurluklarına imkân vermemiştir.

6. Teklif ettiğim tadilâtın bu kadar iyiliklerine mukabil az ve muayyen kişilere inhisar edeceğinden tatbikatta da zorluğu olmayacaktır. Nitekim, 30 Ağustosta terfi edememiş muhtelif subayların sonradan terfi ettirildikleri görülmüş ve bundan da hiçbir mahzur doğmamıştır.

7. Bu itibarla, bu kanun teklifim mühim bir boşluğu dolduracak, haksız yere 30 Ağustos beklemek zorunda olanların ve kıdemleri tenzil edilenlerin durumunu ve haleti ruhiyesini ıslah edecek, onların daha faal, daha neşeli ve daha verimli olarak orduda hizmetlerini sağlayacaktır.

Böyle hayırlı bir kanunun XI nci Devreye nasibolması ayrıca hepimiz için övünülecek bir hâdise olacaktır.

ANKARA MEBUSU SELİM SOLEY'İN
TEKLİFİ

4273 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 8 nci maddesine bir fıkra eklenmesi ve 17 nci maddenin değiştirilmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 4273 sayılı Kanunun 8 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

«Askerî mahkemelerce mahkûm edildikleri cezalardan dolayı subay ve askerî memurların kıdemlerinin tenzili için, bu cezaların infaz edilmiş olması şarttır. Kıdemleri tenzil olunan subay ve askerî memurlar, şartları haiz iseler, terfi muameleleri cezalarının çektirilmesini mütaakıp ve kıdemlerinden indirilen müddet kadar sonra olmak üzere, 30 Ağustos beklenmeksizin derhal yapılır.»

MADDE 2. — 4273 sayılı Kanunun 17 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Madde 17. — Terfiler her sene 30 Ağustos Zafer Bayramı günü o sene için muteber kadrodaki münhallere göre yapılır. Muhtelif sebeplerle terfileri 30 Ağustosa uymıyan subay ve askerî memurların terfileri, 30 Ağustos beklenmeksizin o rütbeye mahsus müddet doldurulunca, diğer şartlar müsait ise terfi muamelesi yapılır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa Vekili memurdur.

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa Encümeni

Esas No: 2/177,2/162

Karar No: 38

14 . VI . 1958

Yüksek Reisliğe

İçel Mebusu Yakup Karabulut'un, Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 17 nci maddesine bir fıkra ve mezkûr kanuna bir muvakkat madde ilâvesine dair kanun teklifi ile, Ankara Mebusu Selim Soley'in, Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 7113 sayılı Kanunla muaddel 8 nci maddesine bir fıkra eklenmesine ve 17 nci maddesinin tadiline dair kanun teklifi encümenimizde ilgili Hükümet temsilcilerinin de iştirakleriyle okundu :

Aynı mevzuda olan bu iki kanun teklifinden encümenince verilen karar mucibince İçel Mebusu Yakup Karabulut'un kanun teklifi esas alınarak müzakeresine başlandı :

Teklif sahibinin mucip sebepleri esas itibarıyla yerinde görülmüş, ancak sun'u taksirleri bulunmıyan sebeplerle terfi formalitesi ikmal edilememiş olan subayların terfilerinin, hak kazandıkları tarihten muteber olmak üzere, bu formaliteler ikmal edilir edilmez derhal yapılması;

kendi arzularıyla kıta hizmetini bitirmemiş olanlarla, askerî mahkemelerce Askerî Ceza Kanununa göre cezalandırılmış olanların bu hükümden istifade edememeleri encümenince uygun görülerek 1 nci madde bu şekilde tadilen ve muvakkat madde ile 3 ve 4 ncü maddeler aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Millî Müdafaa Encümeni

Reisi
Nevşehir
Z. Üner
Kâtip
Kocaeli
Ö. Cebeci

Mazbata Muharriri
Erzurum
O. Alihocagil

Elâziğ
İ. H. Talay
İmzada bulunamadı

Ankara
Muarızım
S. Soley
İstanbul
N. Ataç

Istanbul
A. F. Cebesoy
İmzada bulunamadı
Konya
İ. A. Akdağ

Istanbul
T. Yazıcı
Ordu
F. Güley
İmzada bulunamadı

Tekirdağ
N. Aknoz

Tunceli
A. Bóra
İmzada bulunamadı
Yozgad
İ. H. Tunaboğlu

İÇEL MEBUSU YAKUP KARABULUT'UN TEKLİFİ

4273 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 17 nci maddesine bir fıkra ve bu kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 4273 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununun 17 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Ek fıkra : Muhtelif sebeplerle nasıp tarihleri 30 Ağustos tarihine tetabuk etmeyen subayların terfileri şartlarını haiz iseler buldukları rütbelere ait bekleme müddetlerini ikmal ettikleri tarihten muteber olmak üzere bu tarihi takibeden 30 Ağustos tarihinde yapılır ve müterakim maaş farkları terfii takibeden ay başında ödenir.

MADDE 2. — 4273 sayılı Subaylar heyetine mahsus terfi Kanununa aşağıdaki muvakkat madde eklenmiştir :

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun neşri tarihinde halen orduda vazifeli subaylardan durumları yukardaki ek fıkra hükümlerine uyanların nasıpları ek fıkra hükümlerine göre tashih edilir ve bu tashihten dolayı maaş farkı verilmez.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icraya Millî Müdafaa Vekili memurdur.

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİ TADİLİ

4273 sayılı Subaylar Heyetine Mahsus Terfi Kanununun 17 nci maddesine bir fıkra ve bu kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 4273 sayılı Subaylar Heyetine Mahsus Terfi Kanununun 17 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Ek fıkra : Muhtelif sebeplerle nasıpları 30 Ağustos tarihine tatabuk etmeyen subayların terfileri, şartlarını haiz iseler buldukları rütbelere ait bekleme müddetlerini ikmal ettikleri tarihte icra olunur. Ancak askerî mahkemelerce Askerî Ceza Kanununa göre şahsi hürriyeti tahdideden bir ceza ile - kısa hapis cezaları hariç - mahkûm bulunanlarla, arzuları ile kıta hizmetini ikmal etmeyenler bu hükümden istifade edemezler.

MADDE 2. — Teklifin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Teklifin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.